

Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot

226/10.02.03/2017, 225/10.02.03/2017, 227/10.02.03/2017, 236/03.00.00/2017

MH § 177

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta-, virkamatkaa ja henkilöstökokouksia koskevat päätökset ajalla 24.10. - 20.11.2017:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 67-71
Suunnittelejohtaja Hannu Heikkinen §:t 45-49, 18
Hallintopäällikkö Paula Halonen §:t 33-36
Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen §:t 78-80
Vs. aluekehitysjohtaja Paula Karppinen §:t 24-28

Muut kuin em. päätökset:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

Muu päätös (§ 27): Kainuun liiton tuki Vuojen Kaenuulaisen kylän palkitsemiseen

Päätös: Kainuun liitto osallistuu Vuojen Kainuulainen Kylä palkitsemiseen 1000 eurolla.

Kainuun maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus on hakenut vuosittain järjestettävään Vuojen Kainuulaisen kylän palkitsemiseen Kainuun liiton tukea 1000 euroa. Kylän valitsemisessa painotetaan mm. kylien kehittämisen suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä ja uutta luovaa toimintaa sekä tulevaisuuteen suuntautumista. Palkitseminen tapahtuu KyläGaalassa Paltamossa.

Muu päätös (§ 28): Av-tuen myöntäminen Power Warrior tv-sarjan trailerin tekemistä varten

Päätös: Kainuun liitto myöntää Fitness Media Oy:lle av-tukea 5000 euroa (alv 0 %) Power Warrior -sarjan tuotannon trailerin tekemistä varten. Tuki maksetaan Kainuun tulevaisuusrahastosta.

Timo Kangasluoma Fitness Media Oy:stä on hakenut Kainuun liiton av-tukea tv-sarjan Power Warrior -tv-sarjan trailerin tekemistä varten 5000 €. Tästä summasta arviolta 1300 - 1600 e ostetaan Kainuun alueelta. Sarjan tuotannosta on sopimus MTV:n kanssa ja traileri

markkinoi Kainuun aluetta niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Traileri kuvataan kokonaisuudessaan Kainuussa. Tv- sarjan Power Warriots tuotannon kokonaisbudjetti on 380 000 €.

Muu päätös (§ 29): Barents kulttuuristipendin

Päätös: Kainuun liitto osallistuu 1250 €:n osarahoituksella Barents-kulttuuristipendin kustannuksiin v. 2017 ja 2019 stipendiaatin menettelytapaohjeen perusteella.

Barents yhteistyön Kulttuurityöryhmä, joka on jäsenvaltioiden ja -alueiden yhteinen työryhmä, on valmistellut ja päättänyt kulttuuristipendin myöntämisestä kerran kunkin puheenjohtajakauden aikana yhdelle stipendiaatille kustakin jäsenmaasta eli neljä stipendiä joka toinen vuosi. Jäsenmaiden kulttuuriministereiden kokous on julkistanut stipendijärjestelmän. Sen jälkeen kussakin jäsenmaassa on sovitulla tavalla tehty esitykset stipendiehdokkaista. Suomessa ehdokasvalinta tehtiin taidetoimikunnissa.

Kulttuurityöryhmän kokous päätti stipendien saajista 19.6.2017 kokouksessaan Norjan Harstadissa. Stipendien saajat julkistetaan Arkangelin ulkoministerikokouksen yhteydessä 19.10.2017. Suomessa 10 000 euron arvoisen stipendin rahoitus on työryhmän suomalaisten jäsenten kesken ja aluekomitean pj. Pentti Malisen kanssa sovittu, että Opetus- ja kulttuuriministeriö maksaa puolet eli 5000 euroa ja neljä jäsenmaakuntaa maksavat kukin 1/4-osan toisesta puolesta eli 1250 euroa/maakunta.

Muu päätös (§ 30): Osallistuminen Jorma Suvikkaasta kertovaan historiateokseen rahoittaminen

Päätös: Kainuun liitto osallistuu teoksen kustannuksiin 1000 €:lla edellyttäen, että rahoitus saadaan kasaan ja hanke toteutuu. Kustannukset maksetaan laskua vastaan Kainuun liiton markkinointiin varatuista määrärahoista.

Jorma Suvikkaasta, kansainvälisestä liikunta-, hotelli- ja ravintolakulttuurin uranuurtajasta, on ollut vireillä elämäkertateoksen kirjoittaminen. Teosta on valmistellut Elias Lönnrot -seuran puheenjohtaja, TaM, MA Lasse Lyytikäinen. Teokseen on saatu aikaisemmin tukea Kainuun Etu Oy:ltä ja Vuokatin Rinteet Oy:ltä. Valmistelutyö on vielä kesken tähänastisen tuen riittämättömyyden vuoksi. Kaikki tukijat saavat ilmoitus- ja esittelytilaa teoksessa.

Jorma Suvikasta pyydettiin Vuokatin urheiluopiston johtajaksi vuonna 1960. Suvikkaan keskeinen tehtävä oli saattaa yksikkö urheiluopisto- ja koskevan lainsäädännön ja tuen piiriin. Hän myös vaikutti Vuokatin rinteiden rakentamiseen. Opistokausi kesti kahdeksan vuotta. Tuon työn aikana syntyi halu omaan ja itsenäiseen työskentelyyn.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 57 vuotta siitä kun Suvikkaat muuttivat Vuokattiin. Jorma Suvikkaan ura kansallisissa ja kansainvälisissä tehtävissä on vertaansa vailla. Jormalla on laaja voimisteluun ja urheiluun liittyvä koulutus ja kouluttajan kokemus. Hänen opetustehtävänsä ovat olleet monipuolisia sekä Suomessa että ulkomailla. Hänellä on ollut lukuisia luottamustehtäviä yliopistoissa, ministeriöiden työryhmissä, urheilujärjestöissä jne.

Maastohiihdon kansainvälinen markkinointi aloitettiin heidän toimestaan vuonna 1967 ja se kehittyikin maamme tärkeimmäksi hiihdon kansainväliseksi matkailutuotteeksi, joka taas on osaltaan vaikuttanut maailmanlaajuisesti hiihtourheilun ja siihen liittyvän matkailu kehitykseen. Tämä taas johti Euroopan johtavien maastohiitokeskusten yhteistyöryhmän perustamiseen. Arkkitehti Erkki Vähämaa toimi yhteistyöryhmän ensimmäisenä puheenjohtajana.

Vuonna 1967 valmistui arkkitehti L.V. Huttusen piirtämä motelli Vuokatti. Se oli Rukahovin, Suomun ja Oloksen ohella yksi uudentyypisen matkailuajattelun ensimmäisiä hotelleja Suomessa. Motellissa oli aikanaan suksikokoelma ”kautta aikojen” ja useiden tunnettujen hiihtäjien, mm. Urho Kekkosen ja Kalevi Häkkisen sukset. Kokoelma on sittemmin siirretty Urheiluopiston tiloihin.

Arkkitehti Erkki Vähämaan piirtämä Suvikas-hotelli rakennettiin vuonna 1985. Hotelli ja sen ravintola pyrkivät edustamaan luonnollista, konstailematonta hotelliajattelua, jossa taso määritellään inhimillisyytenä. Sekä motelli Vuokatti että hotelli Suvikas edustivat arkkitehtuuriltaan, toiminnaltaan ja palveluiltaan korkeaa tasoa, joka on saanut merkittävää kansallista ja kansainvälistä tunnustusta. Teos tulisi olemaan 250 -sivuinen, n. 150-200 kuvaa ja painosmäärä n. 500 kpl. Kokonaiskustannusarvio on n. 28 000 euroa. Käsikirjoitus valmistuisi n. vuoden sisällä. Rahoitukseen ovat ilmoittaneet osallistuvansa myös Kainuun I liikunta, Sotkamon kunta sekä Sotkamon Urheiluopisto.

Muu päätös (§ 31): Kainuun merkkimiehet Suomen itsenäisyyttä rakentamassa -tilaisuuden tukeminen

Päätös: Kainuun liitto osallistuu tapahtuman järjestelyn kustannuksiin 300 eurolla. Myönnetty summa perustuu Kainuun liiton Suomi 100 tukien myöntämisestä aiemmin tehtyihin linjauksiin.

Kainuun merkkimiehet Suomen itsenäisyyttä rakentamassa -tilaisuus järjestetään Kajaanin Raatihuoneessa 13.12. Tilaisuudella on Suomi 100 -tunnus. Yhtenä järjestäjänä toimii Elias Lönnrot seura, joka hakee tukea järjestämiskuluihin Kainuun liitolta.

Tilaisuuden kokonaiskustannukset ovat noin 2000 euroa, joilla peite-

tään Panu Rajalan ja Helena Hyötyn matkat, palkkiot ja hotellikulut, Panleinin (Heljä Pylvänäinen ja Vesa Hyyryläinen) esiintyminen sekä tilaisuuden järjestelykulut. Paltamon kunta ja Suomussalmi ovat jo päättäneet panostaa yhteensä 500 euroa. Myös Kajaanin kaupungilta ja Kainuun Sanomilta on tukea haettu.

Hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen:

Muu päätös (16): Lainan myöntäminen Elias Lönnrot seura ry:lle
Päätös: Kainuun liitto myöntää toteutuneiden kustannusten (sis. alv 24 %) mukaisen lainan yhteensä 14 537,76 euroa ja laina maksetaan 03.10.2017 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Elias Lönnrot seura ry:n ilmoittamalle tilille. Laina maksetaan Kainuun liiton tulevaisuusrahastosta.

Kainuun liitto ja Elias Lönnrot seura ry ovat allekirjoittaneet 03.10.2017 sopimuksen koskien Katajainen kansa -teoksen painatusta, jakelua, myyntiä ja markkinointia.

Sopimuksen mukaisesti Katajainen kansa -teosta on painettu 1000 kpl. Katajainen kansa teoksen on painanut tehdyn tarjouksen mukaan Erweko Oy:n kirjapaino. Kainuun liitto on sitoutunut rahoittamaan sopimuksen mukaan teoksen painatuskustannukset toteutuneiden kustannusten mukaan, kuitenkin enintään 15 190,00 euroa (alv 24%).

Sopimuksen mukaan Kainuun liitto perii rahoittamansa painatuskustannusten osuuden takaisin sitä mukaa kuin teosta myydään. Elias Lönnrot seura ry:n tulee tilittää Kainuun liitolle saamansa kirjatulot niin kauan kuin Kainuun liiton rahoittamat painatuskustannukset on kokonaan tuloutettu. Tuloutus tulee tehdä vuoden välein, kuitenkin siten, että ensimmäinen tuloutus tapahtuu vuonna 2018. Sen yli jäävä tuotto tulee Elias Lönnrot seura ry:lle.

Elias Lönnrot seura ry on toimittanut Kainuun liitolle tiedon toteutuneista painatuskustannuksista. Toteutuneet kustannukset ovat 11 724,00 euroa + alv 24 % 2 813,76 euroa eli yhteensä 14 537,76 euroa.

Hallintopäällikkö Paula Halonen:

Muu päätös (§ 2): Avustus Isa Asp -seura ry:lle Kukkulan talon historian tallentamiseen

Päätös: Kainuun liitto myöntää 500 euron avustuksen Isa Asp -seura ry:lle Kukkulan talon historian tallentamista varten. Avustus myönnetään ehdollisena siten, että Isa Asp -seura ry:n tulee hankkia muuta rahoitusta kyseisen historiikin tallentamiseen. Ellei muuta rahoitusta ole, Kainuun liitto ei myönnä avustusta. Muusta rahoituksesta tulee antaa kirjallinen selvitys Kainuun liitolle. Avustus maksetaan ehdon

täyttymisen jälkeen tililtä 446000 3013110000.

Isa Asp -seura ry hakee Kainuun liitolta avustusta Puolangalla sijaitsevan Kukkulan talon historian tallentamiseen. Historiikin rahoitussuunnitelman mukaan kustannukset ovat yhteensä 8 000 euroa.

Isa Asp -seura ry:n hakemuksen mukaan Kukkulan talo on keskeisellä paikalla kainuulaista Puolangan kirkonkylää. Päärakennus ja yksi aitta ovat yhä paikoillaan ja käytössä. Kukkulan rakennutti vuonna 1899 ensimmäisen suomenkielisen naisliiton Isa Aspin veli Jaakko Asp viisilapsisen perheensä kodiksi ja virkatalokseen. Jaakko Aspin monien virkojen, toimien ja luottamustehtävien hoitaminen edellytti toimistotiloja kotona. Jaakko Asp oli Puolangan ensimmäisen postitoimipaikan hoitaja ja Kukulassa onkin toiminut mm. Puolangan posti ja kunnan säästöpankki.

Talon rakennusten ja asukkaiden tai virkatalotoiminnan historiasta ei ole kirjoitettu yhtenäistä koostetta, mikä on koettu suureksi puutteeksi niin Puolangalla kuin laajemminkin. Kukulassa käy erityisesti kesäkautena paljon kotimaisia ja kansainvälisiä matkailijoita, joita erityisesti talon historia kiinnostaa. Jaakko Asp -suvun hallussa on arvokasta aineistoa.

Kukkulan talon historiatiedot kerätään Isa Asp -seuran, Jaakko Asp -suvun, Puolangan kunnan ja talon virkatalotoiminnasta tietoja omaavien tahojen kanssa yhteistyössä. Leena Jokinen, suoraan alenevasti Jaakko Asp -suvun jälkipolvea, on lupautunut kokoamaan Kukkulan taloa koskevan aineiston. Isa Asp -seura ry:n hakemuksen mukaan Kukkulan talon historia virkatalona ja asukkaiden kotina -hanke on liitetty Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoden 2017 ohjelmaan.

Muu päätös (§ 3): Kainuun liiton henkilöstön autopaikat kaudella 2017-2018

Päätös: Autopaikat jaetaan seuraavasti talvikaudelle 2017-2018:

Tolppapaikat:

1. Arja Korhonen
2. Paula Halonen
3. Sanna Nikola-Määttä

Tallipaikat:

11. Heikki Immonen
12. Pentti Malinen
13. Helena Aaltonen
14. Hannu Heikkinen

Kainuun liiton käytössä on talvikaudella 2017-2018 kolme sähkölämmitteistä tolppapaikkaa Kauppakatu 1:n takapihalla ja neljä tallipaikkaa kellarissa. Henkilökunnalta on kysytty kiinnostusta vuokrata kyseisiä paikkoja talvikauden ajaksi. Kahdeksan henkilöä ilmoitti kiin-

nostuksensa joko talli- tai tolppapaikkaan. Tallipaikasta peritään ker-
takorvauksena 100 euroa ja tolppapaikasta 60 euroa.

Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen:

Hankintapäätös (§ 5): Kainuun koivukuituvirran käyttöstrategiat ja eri
vaihtoehtojen kannattavuus

Päätös: Kainuun koivukuituvirran käyttöstrategiat ja eri vaihtoehtojen
kannattavuus -selvityksen laatijaksi valitaan CTS Engteck Oy.
Kainuun liitto on käynnistänyt hankkeen "Kainuun koivukuituvirran
käyttöstrategiat ja eri vaihtoehtojen kannattavuus" (koivukuituprojek-
ti). Hanke rahoitetaan maakunnan kehittämisrahasta ja se toteute-
taan aikavälillä 4.9. - 31.12.2017. Aiemmin laadittujen biotuotete-
haskonseptin esiselvityksen (1.4. - 31.8.2015 Kainuun liiton hallinnoi-
ma EAKR-hanke) ja sitä täydentävien selvitysten perusteella, tulee
biojalostamon havukuitupuun hankinnan yhteydessä 0,5 m³ koivu-
kuitua, jolle on löydettävä käyttökohde. Käynnissä olevan koivukuitu-
projektin tavoitteena on etsiä vaihtoehtoiset koivukuituvirran käyttö-
strategiat ja eri vaihtoehtojen kannattavuus sekä vaikutukset KaiCell
Fibers Oy:n liiketoimintaan ja Kainuun aluetalouteen.

Kainuun liitto on pyytänyt tehtävää varten tarjoukset neljältä alan
konsultointia tekevältä yritykseltä tai yhteisöltä. Määräaikaan men-
nessä tarjouksen jättivät CTS Engtec Oy ja Luonnonvarakeskus (Lu-
ke). Arviointiryhmä on käsitellyt saadut tarjoukset ja esittää
CTS Engteck Oy:n valintaa Kainuun koivukuituvirran käyttöstrategiat
ja eri vaihtoehtojen kannattavuus -selvityksen laatijaksi. CTS Eng-
teck Oy:n tarjouksen kustannus on 13 500 € (alv 0 %).

Lisätietoja päätöksistä antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh.
044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@
kainuu.fi

Lausunnot:

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija
Martti Juntunen ovat 31.10.2017 antaneet Sotkamon kunnalle seu-
raavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SOTKAMON TERVEYSKESKUKSEN YMPÄRISTÖN ASE-
MAKAAVAN MUUTOKSEN KAAVALUONNOKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Terveyskes-
kuksen ympäristön asemakaavan muutoksen kaavaluonnoksesta.

Asemakaavan muutos koskee Keskustan asemakaava-alueen kortteleita
6, 208 ja 209 sekä näihin kortteleihin rajoittuvia katu-, puisto- ja veneval-
kama-alueita. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 5 hehtaaria.

Asemakaavamuutos on käynnistynyt Kiinteistö Oy Sotkanmaan sekä yk-

sityisten maanomistajien hakemuksesta. Maanomistajien esittämänä tavoitteena on tutkia rakentamistehokkuuden lisäämisen edellytykset heidän omistamiensa kiinteistöjen alueella. Lisäksi kaavamuutoksen tarkoituksena on selvittää Rantatien ja Niemeläntien osalta pihakatumerkinnän tarkoituksenmukaisuus sekä kevyen liikenteen väylän toteutusedellytykset Niemeläntien varteen, päivittää tonttinumerointia ja kortteleiden käytötarkoituksia, tarkastella kulttuurihistoriallisten kohteiden suojelutarpeita sekä ajantasaistaa asemakaavaa muutoinkin hankkeen esille tulevien tarpeiden pohjalta.

Asemakaavaluonnos

Asemakaavaluonnoksessa on otettu huomioon voimassa olevan maankuntakaavan periaatteita ja ohjausvaikutus kuntakaavoitukseen. Kaavaluonnoksessa on kiinnitetty huomiota kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseen, liikenteen järjestelyihin ja liikenneturvallisuuteen.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 31.10.2017 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SOTKAMON SATAMAN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KAAVALUONNOKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Sataman ympäristön asemakaavan muutoksen kaavaluonnoksesta.

Asemakaavan muutos koskee ns. entistä Shellin tonttia Keskustan asemakaava-alueen korttelissa 243 tontilla 1 ja siihen rajoittuvaa satama-alueita sekä yleisen tien aluetta. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 7 hehtaaria.

Kaavamuutoksen lähtökohtaisena tarkoituksena on tutkia satama-alueen kehittämistä sekä asuinkerrostalorakentamisen edellytyksiä entisellä huoltoasemarakennuksen tontilla.

Entisen huoltoasemarakennuksen tontille on tehty maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi. Tehdyissä tutkimuksissa on havaittu kohonneita hiilivetytypitoisuuksia ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Tutkimusten perusteella pilaantuminen on ko. kiinteistölle rajoittuva.

Asemakaavaluonnos

Asemakaavoitettava alue sijaitsee maisemallisesti keskeisellä alueella kunnan keskustaajaman sisääntuloväylällä keskustaajaman länsireunasaa. Alueelle suunnitellulla rakentamisella tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia taajamakuvaan ja vesistömaisemaan.

Kaavaluonnoksessa on otettu huomioon voimassa olevan maakuntakaavan periaatteita ja ohjausvaikutus kuntakaavoitukseen. Kaavassa asuin-

rakentamiseen tarkoitetun alueen käytölle on laadittu erilaisia vaihtoehtoja ja tarkasteltu maisemallisten arvojen turvaamiseen liittyviä näkökohtia sekä kaavan toteutettavuutta ja liikenneturvallisuutta. Kaavaluonnoksessa on lisäksi tarkasteltu yleisen virkistyskäytön tarpeita ja sen kehittämiseen liittyviä näkökohtia kaava-alueella ja on tarvittavin osin muutettu aiempaa asemakaavaa.

Kainuun liitto esittää harkittavaksi muutettavan asemakaavan taajama-kuvaan ja järvimaisemaan kohdistuvien vaikutusten arvioinnin täydentämistä kaavan jatkovalmistelussa. Kantatien eteläpuolella sijaitsevan Hurttinlammen-Urheilukadun muodostaman niemialueen mukaan ottaminen tarkasteluun laajentaisi ja osaltaan selkeyttäisi kokonaisuutena taajama-kuvaan ja järvimaisemaan kohdistuvien vaikutusten arviointia. Asemakaavan jatkovalmistelussa on kaavaselostuksessa lisäksi hyvä tuoda esille yleisellä tasolla ne toimenpiteet, mitä maaperän pilaantuneisuus asemakaava-alueella edellyttää ennen rakennustyöhön ryhtymistä."

3) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 31.10.2017 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SOTKAMON TENETINNIEMEN ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KAAVALUONNOKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Tenetinniemen asemakaavan muutoksen kaavaluonnoksesta.

Asemakaavan muutos koskee korttelin 535 tontteja 8-10, korttelin 558 tonttia 1, näihin kortteleihin rajoittuvia virkistysalueita sekä Tenetinkujan katualuetta. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 6,4 hehtaaria.

Asemakaavamuutos on käynnistynyt kiinteistön Tenetti 765-401-4-108 omistajien hakemuksesta. Maanomistajien esittämänä tavoitteena on selvittää korttelin 535 tonttien 8-10 käyttötarkoituksen muuttaminen omakotitalojen rakennuspaikoiksi ja rakennuspaikkojen lukumäärän kasvattaminen kolmesta rakennuspaikasta neljään rakennuspaikkaan. Lisäksi kaavamuutoksen tarkoituksena on selvittää Tenetinkujan katualuevarauksen leventäminen siten, että kadun varteen olisi mahdollista toteuttaa kevyen liikenteen väylä, mikäli Tenetinniemen alue rakentuu jatkossa laajemmin pysyvän asumisen käyttöön Vuokatin yleiskaavaluonnoksen mahdollistamalla tavalla.

Asemakaavaluonnos

Asemakaavaluonnoksessa on otettu huomioon voimassa olevan maakuntakaavan periaatteita ja ohjausvaikutus kuntakaavoitukseen.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen."

4) Kainuun, Keski-Suomen, Lapin, Pirkanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakuntien liitot ovat antaneet liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan sisältöisen yhteisen

lausunnon:

"VALTIONEUUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS MAASEUDUN DIGITALISAATIOSTA

Lausuntopyyntöissä tuodaan hyvin esille maaseudun digitalisaation ydinasia. Digitalisaatio tuo maaseudulla erityisen suuret hyödyt niin osaamisen, yritystoiminnan ja turvallisuuden kehittymisessä sekä palveluiden käytössä. Näiden mahdollisuuksien hyödyntämiseen liittyy myös erittäin suuria haasteita tarvittavan infrastruktuurin että mahdollisuuksien hyödyntämisen osalta.

1. Turvataan maaseudun digitaalinen infrastruktuuri ja sen käyttöedellytykset

Peruslähtökohta digitaalisia palveluja ja digitaalisuutta yleisemminkin kehitettäessä ovat toimivat viestintäverkot, jotka ovat modernin yhteiskunnan perusta ja digitalisaation edellytys. Asukkaiden ja yritysten huippunopeiden tietoliikenneyhteyksien on pystyttävä maantieteellisestä sijainnista riippumatta vastaamaan erilaisiin tarpeisiin, kuten luotettavuus ja turvallisuus (vanhusväestö, avun saatavuus, yleinen turvallisuus jne.), etätyön mahdollistaminen sekä älykkään terveydenhuollon, teollisuuden ja liikenteen kaltaisiin tulevaisuuden palveluihin. 5G-tekniikan edistäminen osoittamalla käyttöön riittävästi tarvittavia taajuuksia on kannatettava, mutta yksin mobiilitekniikan varaan ei voida tulevaisuuden maaseutua rakentaa. 5G tarvitsee huippunopeaa verkkoa tukiasemalle saakka ja tukiaseman peittoalue voi olla pienimmillään vain kymmeniä metrejä.

Harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen kehittymisen näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää, että maaseutualueiden alati laajenevalla yritystoiminnalla on käytössään kunnan verkkoyhteydet, toimivat laajakaistat tai osin langattomat ratkaisut. Etenkin matkailussa on kysyntä ja yritystoiminta jo laajentunut ja edelleen laajentumassa keskusten ulkopuoliselle alueelle. Kansantaloudellisesti olisi järkevää edistää verkkoratkaisuja ja digitalisaation monipuolisella valikoimalla tätä kasvavaa yritystoimintaa. Kasvavat matkailijamäärät ja nykyisen työelämän mahdollistamat etätyöt tulevat kasvattamaan myös tarvetta kunnan yhteyksiin ja digitaalisiin palveluihin ja niiden sisältöihin. Tätä kehitystä tulee tukea, eikä siitä saa tulla kehitystä "jarruttava" asia.

Lausunrossamme painotamme digitaalisten palveluiden edellytyksiä eli huippunopeiden verkkojen ylivoimaisuutta sekä kattavuutta, sillä ilman toimivaa infrastruktuuria ei digitaalisia palveluista ole hyötyä. Digitaalisten palveluiden kehittäminen on myös tärkeää, sillä ne osaltaan lisäävät kysyntää myös toimiville ja luotettaville huippunopeille verkoille. Digitaalisuuden edistymishuomassa ei tule kuitenkaan tuudittautua siihen, että kaikki asiat voidaan täysin hoitaa digitaalisesti. Siksi riittävät resurssit on turvattava jatkossakin tarvittaviin palveluihin, kaikki digitalisointimahdollisuudet niissäkin hyödyntäen. Kansainvälisten tutkimusten mukaan laadukkaalla laajakaistalla ja sen nopeuden nostamisella on selkeä vaikutus bruttokansantuotteen kasvuun. Laajakaistainfrastruktuuriin ja digipalveluihin tehtyjen investointien aluetaloudelliset vaikutukset (mm. yritysten

perustaminen, työllisyys ja väestönkehitys) ovat merkittävät, kuten mm. tutkimuslaitosten, LUKE Suomessa ja RISE Ruotsissa, tekemät selvitykset osoittavat.

2. Kansallinen laajakaistastrategia ja tavoitteet vuosiksi 2025 ja 2030

On hyvä, että periaatepäätöksen aikajänne on hallituskautta pidempi, mikä tukee myös komission julkaisemaa tavoitetta vuodelle 2025. Vuonna 2025 kaikilla tulee olla saatavissa vähintään 100 Mbit/s yhteys, joka tulee olla nostettavissa tarvittaessa 1000 Mbit/s nopeuteen. Myös yhteyden tasalaatuisuus ja symmetrisyys ovat tärkeitä erilaisten palvelujen käytön suhteen. Kansalliseen laajakaistastrategiaan tulee kirjata teknologianeutraalisti konkreettiset nopeustavoitteet, kuten komissio on asettanut ja että yhteyksien tulee olla symmetrisiä. Tavoitteet huippunopean laajakaistan kattavuudesta ei tule olla Suomessa komission tavoitetta vaatimattomimpia, vaan päinvastoin.

Huippunopean laajakaistan rakentamisen tukemista tulee tehdä myös kansallisesti vuoteen 2030 saakka alueilla, missä yhteyksiä ei markkinaehtoisesti muuten synny. Uuden kansallisen laajakaistastrategian valmistelussa tulee ottaa huomioon Nopea laajakaista -hankkeen kokemukset, julkisen tuen tulisi tulla jatkossa pelkästään valtiolta. Tällä hetkellä osa kunnista ei ole voinut sitoutua kuntaosuuteen, joka on valtiontuen edellytyksenä ja siksi hankkeita ei näiden kuntien alueilla ole voinut edes toteuttaa. Kunnat voisivat halutessaan antaa lisätukea valtion tuen lisäksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen puitteissa. Pelkästään Manner-Suomen maaseuturahaston tuella saadaan riittävän kattavia huippunopeita verkkoja rakennettua vain hyvin pieneen osaan Suomen maaseutualueita. Tukiehdot tukikelpoisista kustannuksista kansallisessa tuessa tulisi jatkossa olla pitkälti yhtenevät Manner-Suomen maaseuturahaston ns. kyläverkkotukien kanssa. Näin voitaisiin eri rahoituslähteitä käyttää joustavasti ja välttää turhaa byrokratiaa. Myös maaseuturahaston tukien jatkuminen myös tulevana vuosina on tärkeää. Tämä asia tulee huomioida mm. tulevan ohjelmakauden valmisteluun liittyvissä maaseutuohjelman neuvotteluissa EU:n kanssa.

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että tarvittava valtion tuki tulee turvata kaikille toteutettaville hankkeille. Valtio saa kasvaneina verotuloina myöntämänsä tuen takaisin suurelta osin jo rakentamisen aikana. Nämä investoinnit eivät toteudu ilman julkista tukea ja investoinnit ovat välttämättömiä kansallisesti ja aluetaloudellisesti sekä tuovat työtä sekä lisäverotuloja jatkossakin.

Verkkojen rakentaminen ja kattavat hyvät tietoliikenneyhteydet turvaavat alueellisen kehittymisen, koko Suomen potentiaalin hyödyntämisen sekä edistävät alueellisen ja sosiaalisen tasa-arvon toteutumista.

Erillisratkaisu erityisen haasteellisille alueille

Suomessa on kokonaisia kuntia tai kuntien osia, joissa ei ole toteutunut rakentamishankkeita lainkaan nykyisellä kansallisella tukimallilla. Näillä erityisen haasteellisilla alueilla erittäin pitkät välimatkat ja harva asutus eivät mahdollista kaupallisesti kannattavaa rakentamista tuen nykyeh-

doilla. Näille erityisen haasteellisille alueille on valmistettava erilliskäyttösuu valtion ja kuntien yhteistyönä laajakaistayhteyksien rakentamiseksi.

Laajakaistan uudet rahoitusmuodot

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että ministeriön tulee myös selvittää, miten saadaan pitkäaikaisia ja rahoitusehdoiltaan kohtuullista rahoitusta uusille ja jo toteutuneille hankkeille. Pankit rahoittavat hankkeita tällä hetkellä yleensä enintään 15 vuoden laina-ajalla ja toimijat tarvitsisivat vähintään 30 vuoden maltillista rahoitusta. Taajama-alueiden laajakaistapalveluiden varmistaminen Koska laajakaistaverkkojen markkinaehtoinen rakentaminen on ollut ennakoitua hitaampaa, tulee käynnistää erityistoimenpiteitä kuntien kehityksen kannalta keskeisten alueiden ja taajamien laajakaistaverkkojen edistämiseksi.

Kaiken markkinapotentiaalin hyödyntäminen

Haja-asutusalueiden laajakaistapalveluiden suurin haaste on vähäinen asiakasmäärä ja siksi kaiken asiakaspotentiaalin hyödyntäminen on välttämätöntä. Tuen myöntämisessä tulee poistaa jaottelu vakituisiin ja vapaaajan asukkaisiin. Maakuntien liitot esittävät vapaa-ajan asutuksen sisällyttämistä jatkossa tukikelpoiseen rakentamiseen. Tätä tukevat myös muut lainsäädännön muutokset kuten maankäyttö- ja rakennuslain muutos, joka edistää vapaa-ajan asuntojen muuttamisen pysyvään asuinkäyttöön ja tuoden uusia asukkaita kylille ja lisäksi yhteyksien kysyntää maaseutualueilla. Tukikelvottomiksi tulee määritellä vain ne alueet, joilla jo tarjotaan asiakkaalle saakka edistyskelpoisia viestintäpalveluita kohtuulliseen hintaan.

3. Laajakaistapalveluja koskevan yleispalveluvelvoitteen muuttaminen

Yleispalveluliittymän tiedonsiirron vähimmäisnopeus on tällä hetkellä 2 Mbit/s, joka on määritelty liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella. Yleispalveluvelvoitteen tulee asetuksen mukaan myös seurata tietoliikenneyhteyksien yleistä kehitystä. Tämä vähimmäisnopeus tulee nostaa vähintään 10 Mbit/s mahdollisimman pian, koska jo vuoden 2015 Viestintäviraston tilaston mukaan suurimmalla osalla tiedonsiirtoliittymien käyttäjistä oli yli 10 Mbit/s yhteys käytössään. Myös kuulo- ja puhevammaisten henkilöiden liittymien tulee seurata nopeudeltaan yleistä kehitystä. Esitetty aikataulu vähimmäisnopeuden nostosta vasta vuonna 2021 on aivan liian pitkä, vuonna 2021 vähimmäisnopeuden tulisi olla huomattavasti suurempi.

Yleispalveludirektiivin mukaan palveluiden tulee olla saatavilla maantieteellisestä sijainnista riippumatta, kansallisesti saatavuutta ei tule rajoittaa pelkästään virallisesti määritellyyn vakinaiseen asuin- tai sijaintipaikkaan. Laajakaistaliittymän lähtevälle liikenteelle tulee ehdottomasti asettaa myös nopeusvaatimus ja maksimiviive tiedonsiirrolle (kuten kuulo- ja puhevammaisten laajakaistaliittymälle on asetettu), sillä nykyiset sähköiset palvelut asettavat vaatimuksia myös lähtevän liikenteen nopeudelle ja tiedonsiirron viiveelle.

4. Sähköisten palveluiden käytön tukeminen

Ehdotus sähköisten palveluiden käyttöä koskevasta tukimallista on kannatettava. Digitaalisten palveluiden rakentamisessa ja käytössä pitäisi kiinnittää riittävästi huomiota kyberturvallisuuteen ja sitä kautta pitäisi myös suunnitella saavutettavuus ja helppokäyttöisyys huomioiden. Palvelut pitäisi kehittää ihmisten todellisten tarpeiden mukaan, ketterin menetelmin ja myös pienellä kaistanleveydellä toimiviksi.

Digitaalisten palveluiden lisäksi pitää olla myös korvaavia, ei-digitaalisia palveluita. Osa kansalaisista ei pysty käyttämään sähköisiä palveluita, perustellusti ja eri syistä johtuen. Sähköisiä palveluja vastaan tehdään myös pitkäkestoisia ja totaalisia kyberiskuja, jotka haittaavat palveluiden käyttöä useita päiviä. Sama koskee Suomeen esim. ilmastonmuutoksen vuoksi kohdistuvia uhkia. Tuhoisa myrsky katkoo sähköyhteydet laajalta alueelta. Kykyä toimia poikkeustilanteissa ei saa unohtaa.

Maaseudun liikkumispalvelujen kehittäminen digitalisaation avulla

Ehdotus digitalisaation hyödyntämisestä matkojen yhdistelyssä ja lähilogistiikassa on erittäin kannatettavaa, samoin kuin julkisia kuljetuksia organisoivien toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen, näin saadaan mahdollisimman nopeasti uusia liikenteen palveluja käyttöön maaseudulla. Palvelujen käyttöön ottoa edesauttaa myös vuonna 2018 voimaan tuleva liikennepalvelulaki, joka helpottaa myös uusien liikennepalveluiden tuottajien markkinoille pääsyä.

Periaatepäätöksessä todetaan, niin maaseudun liikenneinfrastruktuuriin tulee tukea digitaalisten ratkaisujen syntymistä. Infrastruktuuriin kehittäminen sellaiseksi, että se mahdollistaa automaattisesti ajavat robottiautot myös kaikkialla maaseudulla vaatii mm. nopean mobiilidatan saatavuutta koko tieverkolle. Tämä tavoite edellyttää myös panostamista laajakaisayhteyksiin, sillä mobiilitukiasemaverkko tarvitsee myös kiinteän laajakais-tan. Lisäksi tavoitteen täyttäminen voi edellyttää todella mittavia investointeja maaseudun liikenneinfrastruktuuriin. Investointien laajuutta voidaan arvioida sen jälkeen kun kaikki tiestöön liittyvän tieto ml. yksityisteitä koskeva tieto on saatu avoimeksi.

5. Toimeenpanon resursointi

Periaatepäätös on sinällään erittäin kannatettava, mutta huolena on sen toimeenpano, ellei toteuttamiseen varata erillisiä resursseja. Nykyisin käytössä olevat varat eivät riitä kattamaan tarvetta kunnollisen digiloikan tekemiseen, joka tarvitaan mm. sote- ja maakuntauudistuksen ja sen edellyttämien säästöjen toteuttamiseen."

5) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 10.11.2017 antaneet Kajaanin kaupungin ympäristötekniselle lautakunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO KAJAANIN MATKAKESKUKSEN ASEMAKAAVAEHDOTUKSESTA

Kajaanin kaupungin ympäristötekninen lautakunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Kajaanin matkakeskuksen asemakaavan kaavaehdotuksesta. Kaava-alue sijaitsee Kajaanin ydinkeskustassa alle kilometrin etäisyydellä kaakkoon Raatihuoneentorilta. Kaava-alueen pinta-ala on noin 4,3 ha. Suunnittelualue muodostuu asemakaavoittamattomasta rautatieasema-alueesta ja katualueista sekä rautatiealueesta. Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY2009).

Matkakeskuksen tavoite on yhdistää eri liikennemuotoihin liittyvät toiminnot yhteiseksi palvelukokonaisuudeksi ja edistää kestävästä liikkumisesta kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä. Matkakeskus parantaisi toteutuessaan Kainuun alueen saavutettavuutta.

Asemakaava mahdollistaa matkakeskuksen toteutumisen. Asemakaavan tavoitteena on myös ratkaista valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön suojelu.

Asemakaavaehdotus
Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta."

6) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 14.11.2017 antaneet opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI MUINAISMUISTOLAIN MUUTTAMISESTA

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi muinaismuistolain muuttamisesta. Muutosesitys liittyy aluehallinnon uudistamiseen.

Luonnoksessa muinaismuistolain 5 §:ssä tarkoitettua kiinteän muinaisjäännöksen ja siihen kuuluvan suoja-alueen rajojen määräämistä sekä 11 §:ssä tarkoitettua kajoamislupaa koskevat asiat siirrettäisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta (ELY-keskus) Museovirastolle. Museovirasto voisi vahvistaa kiinteän muinaisjäännöksen ja siihen kuuluvan suoja-alueen rajat joko maanomistajan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan.

Kiinteän muinaisjäännöksen ja siihen kuuluvan suoja-alueen rajoja ei olisi enää mahdollista määrätä kiinteistö- ja lunastustoimituksissa eikä sopimuksin, vaan Museovirasto voisi vahvistaa rajat hakemuksesta. Laissa säädetään myös suoja-alueen määrittämiseen liittyvästä korvauksesta. Kiinteän muinaisjäännöksen ja siihen kuuluvan suoja-alueen rajojen määräämistä, sekä kajoamislupaa koskevien asioiden hallintomenettelyä ehdotetaan selkeytettäväksi, ja menettelystä säädettäisiin laissa nykyistä yksityiskohtaisemmin. Lisäksi muinaismuistolakiin ehdotetaan tehtäväksi joitakin maakuntaudistuksesta johtuvia teknisiä muutoksia.

Luonnos hallituksen esitykseksi

Kainuun liitto toteaa, että luonnoksessa esitetyt muutokset ovat tarkoituksenmukaisia ja selkeyttävät muinaisjäännöksiä koskevaa menettelyä.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa luonnoksesta."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-3 ja 5-6 antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 ja lausunnosta nro 4 aluekehitys-asiantuntija Paula Karppinen, puh. 044 710 0867 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei viranhaltijapäätöksiä ja pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi ja merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
